

**Protokół ze spotkania w związku z pojawiającymi się na terenie miasta Białegostoku
dzikami stwarzającymi zagrożenie mieszkańcom.**

W dniu 20 listopada 2025 r. w Urzędzie Miejskim w Białymstoku przy ul. Słonimskiej 1, odbyło się spotkanie w związku z pojawiającymi się na terenie miasta Białegostoku dzikami stwarzającymi zagrożenie mieszkańcom, na którym zostały omówione następujące tematy:

- Przepisy dotyczące ochrony zwierząt w tym przebywania dzikich zwierząt objętych ochroną na terenie miasta (dziki, lisy, wilki).
- Omówienie aktualnej procedury ujednoliconego sposobu postępowania w przypadku zdarzeń z udziałem dzików na terenie miasta w odniesieniu do przepisów i obostrzeń związanych z występowaniem ASF.
- Informacja o aktualnej sytuacji związanej z pojawianiem się dzików na terenie miasta (zgłoszenia, interwencje, miejsca występowania dzików).
- Omówienie dotychczasowych działań w związku z pojawieniem się dzików na terenie miasta.
- Możliwości i ograniczenia działań w zakresie odstrzału lub odłowu dzików. Propozycje współpracy z miastem.
- Zgłaszane problemy i propozycje rozwiązań z perspektywy zarządców terenów osiedlowych.
- Zasady udzielania odszkodowania za straty wyrządzone przez dziki.
- Przedstawienie propozycji Planu działań miasta w celu ograniczenia wstępu dzików na tereny osiedli (strefa ASF). Zadania Nadleśnictwa w związku z ASF dzików.
- Dyskusja i wypracowanie wspólnych wniosków. Omówienie możliwych działań prewencyjnych i organizacyjnych. Propozycje współpracy między instytucjami.
- Wnioski i podsumowanie spotkania.

Posiedzenie otworzył i przybyłych gości powitał Pan Andrzej Sitko Dyrektor Biura Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miejskiego, który naświetlił cel spotkania. Następnie do spotkania dołączył Zastępca Prezydenta Miasta Białegostoku Pan Marek Masalski, który powitał zebranych przedstawicieli. Dyrektor Pan Andrzej Sitko przekazał prowadzenie spotkania Panu Markowi Figzałowi, Zastępcy Dyrektora Biura Zarządzania Kryzysowego, który omówił problem pojawiających się dzikich zwierząt w mieście. Ten problem wynika z ograniczeń w przepisach prawnych, a między innymi to, że Białystok znajduje się w II strefie zagrożenia ASF i nie można odłowić dzika i przewieźć w inne miejsce poza miasto. Zaznaczył też, że spotkanie ma na celu wypracowanie pewnych rozwiązań jak również to, że Biuro

Zarządzania Kryzysowego przygotowało pewne przedsięwzięcia i propozycje zmierzające do rozwiązania dylematu z dzikami, zaznaczając, że te zamierzenia są tylko propozycją, które powinny być poddane dyskusji i sugestiom przez wszystkich biorących udział w spotkaniu.

Następnie Pan Marek Figzał poprosił o zreferowanie punktu 2 harmonogramu Panią Ewę Kułakowską Dyrektora Departamentu Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska UM w Białymstoku oraz Powiatowego Lekarza Weterynarii Pana I

Pani Dyrektor Ewa Kułakowska przedstawiła informację w zakresie przepisów dot. dzików i zwierzyny dzikiej, które są nieprecyzyjne. Nadmienila również, że przepisy te są nakierowane na politykę ułatwiania funkcjonowania zwierząt, co powoduje masową migrację na tereny miejskie, a ogranicza działania wyprowadzania dzikich zwierząt poza tereny miejskie. Departament Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska nie zajmuje się eliminacją zwierząt, a jedynie działaniami związanymi z ich wypadkami komunikacyjnymi, oraz interwencjami w sytuacji, kiedy jest potrzeba asekuracji do wyprowadzenia innych dziko żyjących zwierząt na terenie miasta poza jego obręb.

Pan Powiatowy Lekarz Weterynarii w Białymstoku omówił aktualną procedurę sposobu postępowania w przypadku zdarzeń z udziałem dzików na terenie miasta. Wspominał o współpracy z dzierżawcami obwodów łowieckich i Parkami Narodowymi. Ilości pozyskanego dzika na terenie powiatu białostockiego to jest ¼ wszystkich dzików pozyskanych w województwie podlaskim. W mieście było 15 zdarzeń z udziałem dzików, które uległy wypadkom komunikacyjnym. Następnie Pan odniósł się do pytania Z-cy Dyrektora Biura Zarządzania Kryzysowego dot. żywych, zdrowych dzików, które wchodzą na tereny miejskie, które stwarzają zagrożenie mieszkańcom. Powiatowy Lekarz Weterynarii w Białymstoku poinformował, że dzięki działaniom w obrębie miasta nie stwierdzono u dzików ASF, ale przepisy jasno określają metody postępowania w tych strefach, gdzie dzika odłowionego nie można wywieźć poza miasto i wypuścić do lasu, jedynie można go uśmiercić. Powiatowy Lekarz Weterynarii w Białymstoku nie może wydać pozwolenia o odstrzale sanitarnym na terenie miasta, gdyż nie jest to obwód łowiecki. Odłownie, które były rozstawione na terenie powiatu białostockiego, nie spełniły swojej funkcji.

Punkt 3 harmonogramu spotkania omówił Pan Leszek Kuczyński Naczelnik Wydziału Prewencji Straży Miejskiej w Białymstoku.

Informacja o aktualnej sytuacji związanej z pojawianiem się dzików na terenie miasta (zgłoszenia, interwencje, miejsca występowania dzików).

ZGŁOSZENIA MIESZKAŃCÓW

W okresie od 1 stycznia do 17 listopada 2025 roku dyżurni Straży Miejskiej zarejestrowali **155 zgłoszeń** dotyczących pojawiania się dzików na terenie białostockich osiedli.

DZIAŁANIA INTERWENCYJNE

Działania interwencyjne Straży Miejskiej w Białymstoku związane z pojawiającymi się dzikami na terenach zurbanizowanych polegały na przyjmowaniu zgłoszeń od mieszkańców, kierowaniu patroli na miejsce wskazane przez zgłaszających oraz przekazywaniu informacji dyżurnym MCZK. W przypadku napotkania zwierząt patrol zabezpieczał miejsce i umożliwiał im bezpieczny powrót do ich środowiska naturalnego.

MIEJSCA WYSTĘPOWANIA

Przeprowadzona analiza zgłoszeń wykazała, iż najliczniejsze zgłoszenia dotyczące pojawiania się dzików dotyczyły niżej wymienionych ulic:

- Skrajna: 16 zgłoszeń;
- Marczukowska: 14 zgłoszeń;
- Witosza: 14 zgłoszeń;
- Sikorskiego: 11 zgłoszeń;
- Kołłątaja: 11 zgłoszeń,
- Al. Jana Pawła II: 8 zgłoszeń;
- Stroma: 8 zgłoszeń;
- gen. Andersa: 5 zgłoszenia;
- Wysoki Stoczek: 5 zgłoszenia;
- Bacieczki: 4 zgłoszenia;
- Szeroka: 4 zgłoszenia;
- Jagiełły: 3 zgłoszenia;
- Zagórna: 3 zgłoszenia.

Dotychczasowe działania Straży Miejskiej w związku z pojawieniem się dzików na terenie miasta:

Rozmieszczenie preparatu odstraszającego dziki Hukinol na terenie miasta:

1. Las Pietrasze:

- 6.08.2025 - rozmieszczanie dyspenserów oraz pierwsza aplikacja preparatu Hukinol
- 22.08.2025 – powtórna aplikacja preparatu
- 10.09.2025 – zebranie i usunięcie dyspenserów z terenu działań oraz przekazanie do PSZOK w Hryniewiczach celem utylizacji

2. Słoneczny Stok / Bacieczki / Zawady

- 26.09.2025 - rozmieszczanie dyspenserów preparatu Hukinol:

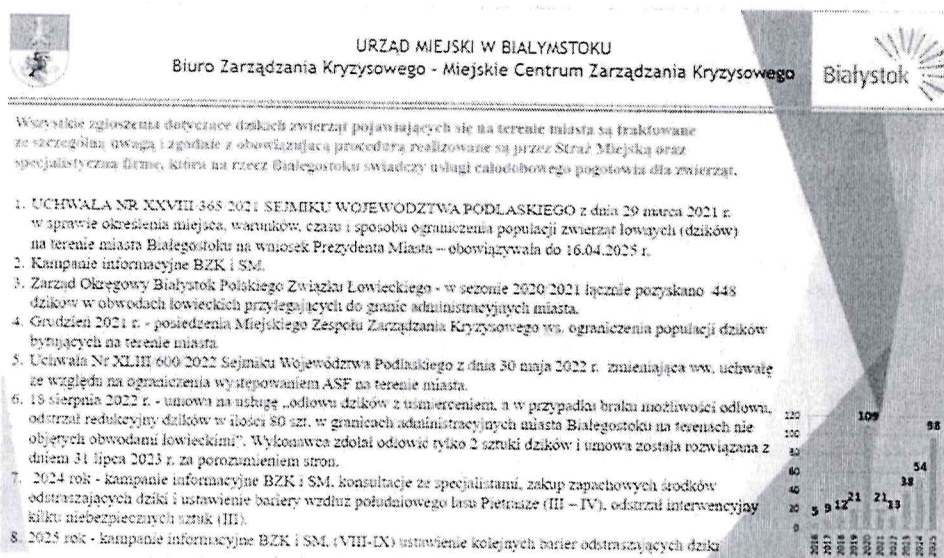
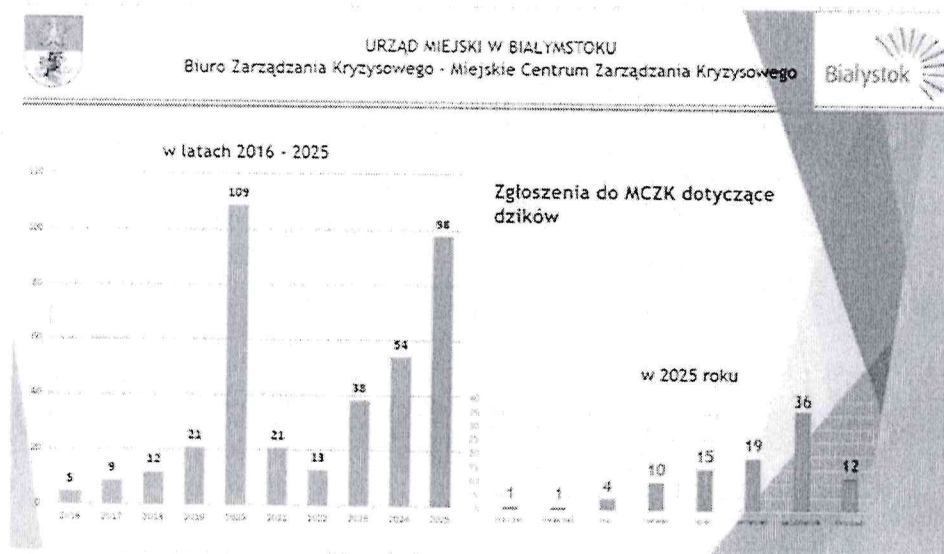
- * Upalna, Popiełuszki, Marczukowska, Hetmańska
- * Jana Pawła II, Sikorskiego, Skrajna, Marczukowska, Hetmańska
- * Jana Pawła II, H. Kołtąja
- 7.10.2025 - rozmieszczanie dyspenserów preparatu Hukinol:
- * H. Kołtąja, Dworska, Produkcyjna
- * Jarzębinowa, Gajowa, Maczka
- * Dolna
- 9.10.2025 - rozmieszczanie dyspenserów preparatu Hukinol:
- * Maczka, Przedsiębiorców, Dolna
- 20.10.2025 - powtórna aplikacja preparatu:
- * Upalna, Popiełuszki, Marczukowska, Hetmańska
- * Jana Pawła II, Sikorskiego, Skrajna, Marczukowska, Hetmańska
- * Jana Pawła II, H. Kołtąja
- 21.10.2025 - powtórna aplikacja preparatu:
- * H. Kołtąja, Dworska, Produkcyjna
- 25.10.2025 - powtórna aplikacja preparatu:
- * Produkcyjna, Jarzębinowa, Gajowa
- * Maczka, Przedsiębiorców, Dolna
- 12-13.11.2025 - zebranie i usunięcie dyspenserów z terenu działań oraz przekazanie do PSZOK w Hryniewiczach celem utylizacji
- 17.10.2025 r. odbyła się kontrola 36 obiektów handlowych (Lidl, Biedronka, Auchan, Aldi, Selgros, Makro).

Największe skupisko dzików występuje w rejonie rzeki Białej począwszy od rzeki Bażantarki poprzez Stawy Marczukowskie aż do wyjścia rzeki Białej w kier. Zawad i oczyszczalni ścieków, gdzie teren jest bagnisty, porośnięty trawą i krzewami.

Pan Marek Figzał włączył się do wypowiedzi informując, że Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego również przyjmuje zgłoszenia dot. dzików przebywających na terenie miasta i prowadzi statystyki dot. liczby tych zgłoszeń. W bieżącym roku tych zgłoszeń było 98. Rejony z których mamy najwięcej zgłoszeń to północ i północny zachód miasta oraz dolina rzeki Białej.

Straż Miejska na bieżąco reaguje na zgłoszenia, które wpływają do nich, jednak obostrzenia prawne które obowiązują teren miasta nie pozwalają na całkowitą eliminację problemu. Ulica Skrajna znajduje się w niedalekim sąsiedztwie z ul. Marczukowską, gdzie

znajdują się mokradła w których dziki bytują i jest to dla nich naturalne środowisko życia, dlatego też coraz częściej pojawiają się na osiedlu Słoneczny Stok.

Do dyskusji włączył się przedstawiciel Administracji Osiedla „Białostoczek” BSM, który również potwierdził bytowanie dzików na swoim terenie, które podchodzą pod klatki schodowe i niszczą trawniki i place zabaw.

Następnie głos zabrał Pan [imię], który naświetlił sprawę redukcji dzika przy granicach miasta w miejscowościach Zawady, Sielachowskie, Jurowce i Osowicze. Rezerwuár dzika mamy również w Rezerwacie Antoniuk, gdzie zwierzęta te mnożą się i wychodzą na ogródki działkowe w celu zdobycia łatwego pożywienia. Nadmienił również o współpracy ze Strażą Miejską, Miejskim Centrum Zarządzania Kryzysowego i Powiatowym Lekarzem Weterynarii. Nie było bierności, cały czas były podejmowane czynności zmierzające do ograniczenia populacji dzika. Na osiedlu Białostoczek została przeprowadzona redukcja dzika, ale poprzez zaniedbania związane z otwartymi koszami i dokarmianiem dzikiej zwierzyny te problemy powróciły, ponieważ dzik idzie za instynktem łatwego zdobycia pożywienia i tego uczy swoje młode. Stwierdził, że należy edukować społeczeństwo w kierunku niedokarmiania dzików i zabezpieczania śmietników. Ulotki dot. nie dokarmiania dzików były rozdawane mieszkańcom przez Biuro Zarządzania Kryzysowego, jak widać nie odniosły one należytego skutku. Spotkaliśmy się po to, aby wypracować jakiś model działania, który przyniesie zadowalający rezultat i potrzebujemy zaangażowania wszystkich tu zgromadzonych na tym spotkaniu. Na koniec jeszcze raz podkreślił, że dzika nie można wywieźć z miasta i nie można go odstrzelić, ale można starać się zabezpieczyć ogródki działkowe i śmietniki, które dają łatwy dostęp do pożywienia. Zakończył stwierdzeniem, że aby czuć się bezpiecznym trzeba również od siebie coś dać, aby zapewnić to bezpieczeństwo i zaproponował, aby na śmietnikach umieścić tabliczki informacyjne o niedokarmianiu zwierząt i wyrzucaniu odpadków do śmietnika.

Pan Marek Figzał podsumowując to wystąpienie zaznaczył, że mamy ograniczenia w walce z dzikami i nie chcemy zrzucać na Spółdzielnię Mieszkaniową całego zakresu działań w walce z tymi zwierzętami, ale chcemy namówić do współpracy i współdziałania, a w szczególności do edukacji mieszkańców o niedokarmianiu tych zwierząt.

Punkt 4 harmonogramu omówił Zastępca Dyrektora Biura Zarządzania Kryzysowego p. Marek Figzał, który nakreślił dotychczasowe działania miasta w związku z pojawiającymi się dzikami między innymi kolportaż ulotek o niedokarmianiu dzików wśród mieszkańców osiedli, zakup i zastosowanie środka odstraszającego Hukinol.

Następnie głos zabrała Pani Urszula Dobrońska Prezes Zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej „Słoneczny Stok”, która omówiła problem bytności dzików na swoim osiedlu, o podjęciu działań we własnym zakresie w walce z dzikami poprzez kampanie informacyjne na stronach internetowych, rozniesieniu ulotek informacyjnych, współpracy ze służbami, ale nie są w stanie upilnować wszystkich mieszkańców, którzy nie stosują się do zaleceń o niedokarmianiu zwierząt. Pani prezes poprosiła Pana Prezydenta o pomoc ze strony MOPR, aby docierać do ludzi starszych i samotnych, aby można było ich edukować w kierunku niedokarmiania i nie wyrzucania przez okno pożywienia. Pani prezes wskazała również problem garaży i melin przy ul. Marczukowskiej, gdzie dziki są dokarmiane i jest ich tam całe skupisko. Zasugerowała wysyłanie w to miejsce patroli Straży Miejskiej i Policji, stworzenie osłon i rozwieszenie preparatu odstraszającego.

Do tego punktu harmonogramu odniósł się przedstawiciel Administracji Osiedla „Białostoczek” BSM, który poinformował, że osiedle jest zróżnicowane pod względem zabudowy, ponieważ mniejszym problemem są bloki, gdzie śmietniki są zabezpieczone, natomiast w domach jednorodzinnych mieszkańcy często wystawiają śmieci na zewnątrz w przeddzień odbioru nieczystości, które są odbierane raz na 2 tygodnie i może należałoby odpierać je raz w tygodniu tak jak mieszkańców bloków. Na osiedlu tylko 6 punktów odbioru śmieci nie ma wiat, natomiast Osiedle Słoneczny Stok jest w trakcie stawiania wiat, ale z uwagi na wielkość osiedla jest to proces długi.

Punkt 7 harmonogramu spotkania zreferował przedstawiciel Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego. Działania dot. odszkodowań za szkody wyrządzone przez dziki delegowane jest przez Urząd Wojewódzki na samorząd województwa i w tej części odszkodowań dotyczy tylko i wyłącznie odszkodowań za szkody wyrządzone w uprawach lub płodach rolnych i musi to być na gruntach rolnych, natomiast ustawodawca nie mówi nic o szkodach wyrządzonych przez dziki na terenach miejskich.

Punkt 8 harmonogramu dot. przedstawienia propozycji Planu działań miasta w celu ograniczenia wstępu dzików na tereny osiedli (strefa ASF) omówiła Główny Specjalista ds. Zarządzania Kryzysowego UM w Białymstoku Pani Danuta Zdanuczyk-Płocka, podkreślając, że jest to plan który może być zrealizowany tylko we współpracy i współdziałaniu wszystkich tutaj przybyłych na spotkanie, jak również nie wszyscy muszą się z nim zgadzać, ponieważ ideą opracowania tego dokumentu było stworzenie spójnego systemu zapobiegania wchodzeniu dzików na tereny zurbanizowane, aby zwiększyć bezpieczeństwo mieszkańców i ograniczyć szkody.

Pan Marek Figzał poprosił zebranych, aby po otrzymaniu planu wraz protokołem ze spotkania potwierdzić i ustosunkować się do tego dokumentu w swoim zakresie lub zaproponować coś innego, aby możliwe było wspólne wypracowanie przedsięwzięć w celu ograniczenia problemu z dzikami.

Na koniec spotkania Dyrektor Biura Zarządzania Kryzysowego Pan Andrzej Sitko zapewnił, że w przyszłym roku można ponowić akcję rozwieszania preparatu Hukinol, należy jednak wystąpić z pismem do Biura Zarządzania Kryzysowego w tej sprawie.

Pan Marek Masalski Zastępca Prezydenta Miasta Białegostoku podsumowując spotkanie stwierdził, że pierwszym krokiem do rozwiązania problemu jest spotkanie i rozmowa, następnie współpraca i współdziałanie. Ważnym przesłaniem jest również edukacja mieszkańców poprzez spółdzielnie mieszkaniowe. Istotnym elementem tego spotkania jest również przedstawiony Plan działania miasta nad którym trzeba się wspólnie pochylić. Nie ma złotego środka, aby w dniu dzisiejszym rozwiązać całkowicie problem z dzikami, dlatego też tylko współpraca i edukacja jest w jakimś stopniu rozwiązaniem.

Na zakończenie Pan Marek Masalski - Zastępca Prezydenta Miasta Białegostoku podziękował obecnym za przybycie i pożegnał przybyłych zaproszonych na spotkanie.

z up. PREZYDENTA MIASTA

Andrzej Sitko

Andrzej Sitko
Dyrektor Biura
Zarządzania Kryzysowego